

4. Becker, D., Connolly, J., Lentz, P., and Morrison, J. (2006). Using the Business Fraud triangle to Predict Academic Dishonesty Among Business Students. *Acad. Educ. Leadersh. J.* 10(1), 37–52.

5. Crittenden, V. L., Hanna, R. C., and Peterson, R. A. (2009). The Cheating Culture: a Global Societal Phenomenon. *Business Horizons* 52, 337–346. doi:10.1016/j.bushor.2009.02.004

6. Holden, O., Norris, M.E., Kulhmeier, V.A. (2021) Academic Integrity in Online Assessment: A Research Review. REVIEW article. *Front. Educ.*, 14 July 2021. Sec. Higher Education. Volume 6 – 2021 <http://doi.org/10.3389/feduc.2021.639814>

7. Lanier, M.M. (2006). Academic Integrity and Distance Learning. *Criminal Justice Edu.* 17, 244–261. doi:10.1080/10511250600866166

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-331-9-43>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ ЯК СТАНДАРТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ

Коцюрба Н.С.

*концертмейстер кафедри музичного мистецтва,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

Коцюрба Б.Б.

*старший викладач циклової комісії народних інструментів,
Комунальний заклад вищої освіти
«Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради,
м. Луцьк, Україна*

П'явка К.М.

*викладач другої категорії кафедри теорії, методики музичної освіти
та інструментальної підготовки,
«Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради,
м. Луцьк, Україна*

Академічна доброчесність – це система моральних та етичних принципів, які регулюють поведінку в академічному середовищі. Ці принципи включають в себе чесність, дотримання правил та норм, відсутність плагіату і фальсифікації даних. Академічна доброчесність сприяє відкритості та прозорості у науковій діяльності, забезпечує розвиток науки і навчання на високому рівні. Законом України «Про академічну доброчесність» поняття трактується наступним чином: «Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів

та визначених законом правил провадження академічної діяльності, які є обов'язковими для всіх учасників (суб'єктів) такої діяльності та спрямовані на забезпечення довіри до результатів навчання, досліджень та творчості» [1, с. 1]. Одним з основних аспектів академічної доброчесності є чесність в навчанні і дослідженнях: науковці, викладачі, здобувачі освіти, учні повинні виконувати свою роботу самостійно, не копіюючи здобутки інших, не представляючи чужі ідеї, тексти або дослідження як власні. Відповідно до Статті 42 Закону України «Про освіту» педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники повинні коректно вказувати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контролювати дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивно оцінювати результати навчання [2, с. 1]. З Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки можна ознайомитись на сайті закладу [3].

Одним з основних видів порушень академічної доброчесності є академічний плагіат – «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства» [2, с. 3].

Тереза Фішман сформулювала п'ять ознак академічної поведінки при недотриманні норм та порушенні правил академічної доброчесності з появою плагіату: «коли певна особа (1) використовує слова, ідеї чи результати праці, (2) що належать іншому визначеному джерелу чи людині (3) без посилання на джерело, з якого вона була запозичена, (4) у ситуації, в якій правомірно очікується вказування авторства оригіналу (5) з метою отримати певну користь, пошану, вигоду, які не обов'язково мають бути грошового характеру» [4].

У Стенфордському університеті академічним плагіатом називають «використання без надання обґрунтованого та належного цитування або визнання автором чи джерелом оригінальної роботи іншої людини незалежно від того, чи є ця робота кодом, формулою, ідеєю, мовою, дослідженням, стратегією, текстом тощо» [5].

Академічна доброчесність у музичному мистецтві є важливою складовою етики і професійної поведінки музикантів, а також викладачів та здобувачів освіти мистецьких навчальних закладів вищої та передвищої освіти. Вона визначається певними нормами, цінностями та стандартами, які допомагають підтримувати високу якість надання та отримання знань у музичній сфері. Варто зазначити, що Закон

України «Про авторське право і суміжні права» не є досконалим і потребує доопрацювання стосовно захисту інтелектуальної власності та притягнення порушників до відповідальності.

Музиканти повинні поважати авторські права і утримуватися від крадіжки чужих музичних творів або ідей. Вони мають належним чином цитувати та вказувати джерела, коли використовують чужі ідеї або композиції, не можна використовувати свої власні раніше опубліковані твори без належного повідомлення про це та без згоди відповідних сторін. Виконавці повинні уникати використання підготовлених аудіозаписів або інших методів покращення виконання музичних творів під час живих виступів. Викладачі музичного мистецтва повинні надавати здобувачам освіти правдиву інформацію, відповідати на їхні запитання, чесно та прозоро оцінювати досягнення у музичному розвитку даного здобувача освіти.

Навчання та оцінювання мають відбуватися відповідно до установлених стандартів і правил. Музиканти повинні підтримувати здорову конкуренцію, доброзичливу атмосферу в освітньому середовищі, уникати недостойних методів отримання переваги або суперництва. У музичних дослідженнях важливо дотримуватися наукової етики та чесності, чітко вказувати методи роботи, джерела і засоби збору даних, а також унеможливлувати маніпуляції.

Академічна доброчесність у музичному мистецтві сприяє збереженню високого стандарту професійної поведінки, розвитку музичної культури і довіри в аудиторії. Вона покликана створити музичну спільноту, яка ґрунтується на чесності, справедливості та повазі до мистецтва.

Література:

1. Закон України Про академічну доброчесність. Додаток 3 до протоколу від 30.08.2022 №13(18) URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/09/> (дата звернення 10.10.2023).

2. Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.) URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf> (дата звернення 10.10.2023).

3. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки URL: https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/ (дата звернення 11.10.2023).

4. Fishman T. «We know it when we see it» is not good enough: toward a standard definition of plagiarism that transcends theft, fraud, and copyright. 4th Asia Pacific Conference on Educational Integrity (4APCEI). 28–30 September 2009, University of Wollongong NSW Australia.

2010. P. 1–4. URL: <http://ro.uow.edu.au/apcei/09/papers/37> (дата звернення 9.10.2023).

5. What Is Plagiarism? URL: <https://communitystandards.stanford.edu/student-conduct-process/honor-code-andfundamental-standard/additional-resources/what-plagiarism> (дата звернення 9.10.2023).

6. Закон України «Про авторське право і суміжні права». Стаття 50 «Порушення авторського права і суміжних прав». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/page3> (дата звернення 11.10.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-331-9-44>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Немченко Т.А.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна*

Сучасна академічна спільнота виступає одним із рушійних факторів соціально-економічного поступу, а відповідно, розвиток освіти та науки має стимулюватися для формування передумов подальшого процвітання та забезпечення суспільного добробуту. Процеси цифровізації, з одного боку, суттєво спростили доступ до інформаційних та наукових джерел, новітніх досліджень, розширивши, таким чином, можливості для творчості, генерації нових ідей, розвитку освітньої та наукової діяльності. З іншого боку, можливості застосування штучного інтелекту та наявність великої кількості інформації, що знаходиться у вільному доступі поставили під загрозу питання дотримання академічної доброчесності, загострили проблеми присвоєння чужих інтелектуальних надбань, формування «псевдо-наукових» досліджень, втрати цінності наукової роботи, порушення норм наукової етики, отримання освітніх результатів нечесним шляхом, тощо. Тож, одним із способів утримання якісного рівня провадження наукової діяльності виступає, власне, популяризація та свідоме дотримання принципів академічної доброчесності в умовах стрімкого розвитку технологій штучного інтелекту.

Зокрема, штучний інтелект здійснює суттєвий позитивний вплив на систему освіти, насамперед під час впровадження технологій, насамперед, застосування адаптивного, персоналізованого,